

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Trakya Bölgesi, Türkiye'nin ayçiçeği üretiminin yaklaşık yarısını, buğday üretiminin önemli bir bölümünü karşılayan; aynı zamanda çeltik, kanola ve hayvancılık faaliyetleri bakımından stratejik öneme sahip bir tarım havzasıdır. Bölge toprakları yüksek verim gücüne sahip olmakla birlikte, Ergene Havzası'nda yoğun sanayi faaliyetleri nedeniyle hâlihazırda ciddi bir kirlilik söz konusudur.

Nükleer enerji santralleri, olağan işletme koşullarında dahi düşük düzeyli radyoaktif kalıntı salımı yapabilen, su ve toprak sistemleri üzerinden uzun vadeli birikim riski oluşturan tesislerdir. Radyoaktif izotopların tarım topraklarında, yem bitkilerinde ve su kaynaklarında birikmesi, bitkisel üretim ve hayvansal gıda zinciri yoluyla insan sağlığına taşınabilmektedir. Özellikle Stronsiyum-90 ve Sezyum-137 gibi izotopların toprakta uzun yarı ömürlü kalıcılığı bilimsel literatürde açık biçimde ortaya konmuştur.

Trakya'daki yeraltı su sistemleri ve Ergene Havzası'nın yüzey suları, sulama ve hayvancılık açısından hayati önemdedir. Büyük ölçekli bir nükleer tesisin su kullanımı ve olası termal etkileri, su rejimi ve tarımsal sulama planlamasını doğrudan etkileyebilecektir.

Öte yandan Trakya, Istranca (Yıldız) Ormanları ve kıyı ekosistemleriyle önemli bir biyolojik çeşitlilik alanıdır. Orman varlığı, yaban hayatı koridorları ve mera alanları, yalnızca çevresel değil tarımsal sürdürülebilirlik açısından da kritik önemdedir.

Bu nedenle nükleer santral planlamasının yalnızca enerji politikası değil, gıda güvenliği, toprak koruma, su yönetimi ve hayvancılık politikaları bağlamında da değerlendirilmesi zorunludur.

Bu çerçevede;

1. Trakya'da planlanan nükleer enerji santrali projesinin tarım toprakları üzerindeki olası etkilerine ilişkin Bakanlığınız tarafından yapılmış bağımsız bir bilimsel etki analizi var mıdır?

2. Bölgedeki buğday, ayçiçeği ve çeltik üretim alanlarında olası radyoaktif kalıntı birikimine karşı uzun dönemli toprak ve ürün izleme programı planlanmakta mıdır?
3. Olası bir radyasyon sızıntısı veya kaza durumunda tarımsal üretimin askıya alınacağı koruma yarıçapı kaç kilometre olarak öngörülmektedir?
4. Hayvancılık faaliyetlerinde kullanılan mera alanları ve yem bitkilerinin radyolojik denetimi için özel bir kontrol mekanizması oluşturulacak mıdır?
5. Nükleer tesisin su ihtiyacının bölgedeki sulama rejimi ve yeraltı su seviyeleri üzerindeki etkisi değerlendirilmiş midir?
6. Ergene Havzası'nda mevcut kirlilik yükü dikkate alındığında, nükleer santral projesi için "kümülatif tarımsal etki" analizi planlanmakta mıdır?
7. Olası bir kaza halinde tarımsal ürünlerin iç ve dış pazarlarda ticari değer kaybına uğraması durumunda üreticilerin zararlarının karşılanmasına yönelik bir güvence mekanizması planlanmakta mıdır?
8. Trakya'daki orman ve mera alanlarının proje kapsamında statü değişikliğine uğraması söz konusu mudur?